

Nr 17.

Ankom till Riksdagens kansli den 4 juni 1910 kl. 9 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående särskild grund för beräkning af rösträtt och utgörande af utskyld eller annan afgift i förhållande till allmänna bevillningen.

Närvarande: herrar Nyström, Fahlbeck, Behm, Uppström, Sjöholm, Berger, Clason, Björck, greve Hamilton, Ewerlöf, af Callerholm, Almqvist, Nilsson, Beckman, Ericsson, Berg, Broomé, Gustafsson, Johansson och Gripstedt.

Till konstitutionsutskottets handläggning hafva båda kamrarna hänvisat en af Kungl. Maj:t till Riksdagen aflåten proposition, nr 170, däri Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga följande förslag till

Förordning

angående särskild grund för beräkning af rösträtt och utgörande af utskyld eller annan afgift i förhållande till allmänna bevillningen.

Med anledning däraf att bevillning på grund af taxering enligt bevillningsförordningen från och med år 1911 kommer att utgöras med allenast sex tiondedels öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å jordbruksfastighet och fem tiondedels öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å annan fastighet och frälseränta samt

Bih. till Riksd. Prot. 1910. 3 Saml. 15 Häft. (Nr 17.)

en tiondedels procent af taxerad beskattningsbar inkomst, förordnas härigenom, att, där enligt allmän förordning eller af Kungl. Maj:t, myndighet eller menighet meddeladt beslut rösträtt skall beräknas eller utskyld eller annan afgift erläggas i förhållande till bevillning af inkomst, skall från och med år 1911, utan hinder af eljest gällande föreskrifter, i sådant fall rösträtt beräknas samt utskyld eller afgift erläggas, såsom om bevillningen vore bestämd att utgå med sex öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å jordbruksfastighet, fem öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å annan fastighet och frälseränta samt en för hundra af taxerad beskattningsbar inkomst.

Vid propositionen finnes fogadt utdrag af det i statsrådet den 4 april innevarande år förda protokoll, utvisande att chefen för finansdepartementet, efter gemensam beredning med cheferna för ecklesiastik- och jordbruksdepartementen, vid ärendets föredragning yttrat följande:

»Enligt det förslag till ny förordning angående bevillning af fast egendom samt af inkomst, hvarom Kungl. Maj:t den 11 nästlidne mars beslutit aflåta proposition till Riksdagen, utgår bevillningen för fast egendom med sex tiondedels öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å jordbruksfastighet och fem tiondedels öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å annan fastighet och frälseränta samt för inkomst af kapital och arbete med en tiondedels procent af det beskattningsbara inkomstbeloppet.

I likhet med hvad som vid den senast genomförda omläggningen af beskattningsår iaktogs beträffande öfvergångsåret 1908, för hvilket allenast half bevillning utgick, blir jämväl nu af nöden att förebygga ej afsedda rubbningar i de fall, där rösträtt och bidragsskyldighet alltjämt kvarstå bestämda i direkt eller på ett eller annat sätt förmedlat förhållande till själfva bevillningsbeloppet. Sedan i samband med rösträttsreformens genomförande kommunal rösträtt och bidragsskyldighet i allmänhet ställts i direkt beroende af beräknad resp. uppskattad inkomst, torde de förordningar, som äro af beskaffenhet att alltjämt röna inverkan af de föreslagna förändringarna i afseende å bevillningsprocenten, inskränka sig till endast två, däraf den ena af kommunal natur, nämligen förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm af den 20 november 1863, sådan den i hithörande delar lyder enligt förordningen den 22 maj 1891. Den andra är stadgan angående skjutsväsendet, enligt hvilken bidrag till skjutsentreprenaderna skola utgå i förhållande till den allmänna bevillning för fast egendom

eller för inkomst af kapital eller arbete, som af en hvar skattskyldig till statsverket erlägges.

Slutligen komma här i betraktande de af Kungl. Maj:t tid efter annan utfärdade resolutioner angående löne reglering för rikets prästerskap. I ett stort antal fall är nämligen i dessa en del af prästerskapets aflöning bestämd att utgå i förhållande till erlagd bevillning. Vidare skall enligt ett flertal resolutioner såsom ersättning för så kallade jura stolæ och andra extra ordinarie afgifter utgå en angifven summa i persedlar eller penningar att fördelas efter fyrktal eller efter röstgrund vid kyrkostämma eller på alla, som betala bevillning för fast egendom eller för inkomst efter senast erlagda bevillningsbelopp.

För alla dessa och förut nämnda fall kräfvades vid en sänkning af skattefoten för bevillningen en generell föreskrift, enligt hvilken rösträtt må utöfvas och debitering ske efter hittills gällande grunder eller således såsom om bevillningen alltjämt vore bestämd att utgå för fastighet med sex respektive fem öre för hvarje fulla ethundra kronor af taxeringsvärdet och för inkomst efter en för hundra af den beskattningsbara inkomstens belopp. Förslag till föreskrift i nu angifvet syfte har jag låtit upprätta.»

Enligt den proposition rörande ny bevillningsförordning, som Kungl. Maj:t innevarande år förelagt Riksdagen, föreslogs, att bevillningen för såväl fast egendom och frälseränta som inkomst af kapital och arbete skulle utgå med en tiondel af dess nuvarande belopp.

Den till utskottets behandling nu föreliggande propositionen är, såsom framgår redan af författningsförslagets ordalydelse, framställd under förutsättning af Riksdagens bifall till nyssberörda förslag, och utskottet har sålunda att, sedan samma förslag numera blifvit af Riksdagen godkändt, afgifva utlåtande i anledning af förevarande proposition.

Genom hvad chefen för finansdepartementet i ofvan intagna yttrande anført finner utskottet vara ådagalagdt, att en författning af den föreslagnas innebörd är för vissa fall af behovet påkallad. Emellertid torde i förslagets ordalydelse en ändring vara erforderlig. Det framgår af departementschefens nyssberörda yttrande till statsrådsprotokollet, att förordningen afser de fall, då rösträtt skall beräknas eller utskyld eller annan afgäld erläggas i förhållande till bevillning för fast egendom eller för inkomst af kapital eller arbete. Från finansdepartementet har i öfverensstämmelse härmed påpekats, hurusom de på sjunde raden nedifrån i författningsförslaget förekommande orden »bevillning af in-

*Utskottets
yttrande.*

komst) böra ersättas med ordet »bevilning». En sådan ändring får utskottet sålunda tillstyrka.

Då utskottet icke i öfrigt har någon erinran att göra mot den i propositionen gifna affattningen af den föreslagna förordningen, hemställer utskottet,

att Riksdagen, under förklarande att det i Kungl. Maj:ts förevarande proposition intagna förslag icke kunnat oförändradt bifallas, måtte antaga följande

Förordning

angående särskild grund för beräkning af rösträtt och utgörande af utskyld eller annan afgift i förhållande till allmänna bevilningen.

Med anledning däraf att bevilning på grund af taxering enligt bevilningsförordningen från och med år 1911 kommer att utgöras med allenast sex tiondedels öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å jordbruksfastighet och fem tiondedels öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å annan fastighet och frälseränta samt en tiondedels procent af taxerad beskattningsbar inkomst, förordnas härigenom, att, där enligt allmän förordning eller af Kungl. Maj:ts myndighet eller menighet meddeladt beslut rösträtt skall beräknas eller utskyld eller annan afgift erläggas i förhållande till bevilning, skall från och med år 1911, utan hinder af eljest gällande föreskrifter, i sådant fall rösträtt beräknas samt utskyld eller afgift erläggas, såsom om bevilningen vore bestämd att utgå med sex öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å jordbruksfastighet, fem öre för hvarje fulla etthundra kronor af taxeringsvärdet å annan fastighet och frälseränta samt en för hundra af taxerad beskattningsbar inkomst.

Stockholm den 4 juni 1910.

På utskottets vägnar:

J. F. NYSTRÖM.